

FUNDACIÓ CARTA DE LA PAU DIRIGIDA A L'ONU

Seu social: Barcelona

Àmbit geogràfic: local

Forma jurídica: fundació

9 persones treballadores

2 persones treballadores pertanyents a col·lectius en risc d'exclusió social

10 persones voluntàries

10 persones sòcies

Persones ateses

- 79 a serveis a la infància i la joventut

www.cartadelapau.org

Breu història de l'organització

La Fundació Carta de la Pau dirigida a l'ONU és una entitat que ha complert més de vint-i-cinc anys treballant per la cultura de la Pau i la construcció de la convivència. Treballa per construir entorns de pau i convivència. Centra el seu treball a desenvolupar factors constitutius d'una convivència i una pau duradores: la gestió dels ressentiments, el lideratge ètic, el diàleg, l'enfortiment de la cultura democràtica i la reconciliació. Fer propostes d'impacte social i transformadores.

Des dels seus inicis, a partir de la presentació del text "Carta de la Pau dirigida a l'ONU" al Secretari General de l'Organització de les Nacions Unides (ONU) Sr. Boutros Ghali l'any 1995 i la posterior promoció del text en més de 80 països, la Fundació ha treballat en els seus objectius missionals, generant propostes de pau i convivència.

L'acció social és una de les línies prioritàries de la Fundació, atesa la gran demanda actual de propostes per a la convivència i la cohesió social.

Així, treballa per generar propostes per construir convivència i pau en els col·lectius, els barris i les ciutats on, o bé hi ha unes problemàtiques socials a donar respostes o bé hi ha oportunitats que cal potenciar.

Missió

La missió és apoderar persones per pacificar entorns. A través d'impulsar propostes de construcció de pau i convivència mitjançant: Reflexió i investigació sobre la pau i la convivència harmònica: elaborant estudis i generant debats, amb metodologies basades en la màxima sinergia entre les diferents galàxies de ponents.

Formació en construcció de pau positiva: cursos i seminaris especialitzats traient el màxim rendiment a les noves tecnologies. A nivell internacional el postgrau universitari en "Cultura de Pau, cohesió social i diàleg intercultural: aplicacions pràctiques" organitzat conjuntament amb la Universitat de Barcelona-IL3.

Accions de sensibilització i pedagogia per a la pau: publicació de material didàctic.

L'acció social per la pau, la convivència i la transformació social: amb un impacte en més de 200 joves.

Facilitació d'espais i temps de diàleg i cohesió social, mitjançant diferents vies de plurilogos, mediació social, transformació de ressentiments individuals, col·lectius i històrics.

Descripció activitat

La Fundació desenvolupa projectes d'acció social orientats a joves, persones adultes, professionals de la comunitat socioeducativa, membres d'entitats de la societat civil, del món empresarial, persones emprenedores amb motivació per al benestar personal i social.

Algunes d'aquestes activitats, aprovades pel Patronat de la Fundació dins del seu Pla Estratègic 2020-2022 (<https://cartadelapau.org/la-fundacio-2/#transparencia>) són el Programa Vitamina-Lideratge

Ètic i Transformació Social (per a joves en risc d'exclusió social), formació de formadors Vitamina-T, la iniciativa de l'Ésser en Pau (Eep!/Pandèmia, diàleg de cures interpersonal per a persones d'almenys 4 generacions diferents, 20 a 85 anys) o el Projecte d'Intervenció Comunitària (transformació comunitària en sinergia amb entitats i ajuntament).

A més, la Fundació també desenvolupa diferents propostes de reflexió i recerca dels reptes que comporta edificar la Pau, com poden ser els "Congressos Internacionals Edificar la Pau al Segle XXI".

I en la línia de formació, la Fundació ofereix un Postgrau Universitari de Cultura de Pau i Transformació Social amb la Universitat de Barcelona-IL3 (11a edició).

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Ésser en pau / Ser en Paz / Being in Peace. Eep!Pandèmia

Breu descripció

La Fundació treballa des de fa més de 2 dècades per a oferir propostes que contribueixin a edificar la pau, facilitar respostes a conflictes socials i desenvolupar oportunitats per a enfortir la convivència pacífica entre persones i comunitats. Davant l'emergència de la pandèmia de la COVID-19 i situació de tensió social que genera a molts nivells (personal, familiar, laboral, estudiantil, social, professional, empresarial, comunitària), l'agreujament de desigualtats i injustícies socials (sindèmia) i conflictes o fins i tot, de negació dels conflictes neix l'Ésser en Pau, (Eep!).

L'Eep! és una iniciativa impulsada per la FCP i amb la col·laboració de Casa de l'Ésser, FICAT, NOVACT, i es realitza a través de sessions presencials i online de 2 hores de durada. En aquestes es dona temps per interioritzar i exterioritzar experiències vitals relacionades amb el context social i polític que vivim a Catalunya/Espanya i també relacionades amb la situació provocada per la COVID-19.

L'Eep! és un plantejament intergeneracional, per a persones majors de 16 anys, concebut com un espai per expressar, escoltar i harmonitzar la convivència entre persones, organitzacions i/o institucions, en diversos moments i contextos de conflictes socials i emergències sociopolítiques.

L'Eep! es constitueix com una iniciativa de facilitació d'un temps i un espai que permet interioritzar i exterioritzar experiències vitals relacionades amb el context social i polític que vivim, o de qualsevol situació de conflicte col·lectiu.

És una facilitació de plurilogos per intercanviar experiències relacionades amb diversos entorns de conflicte, des de diferents perspectives vitals, per explorar possibles nous horitzons. L'Eep! pretén esdevenir una proposta pacificadora i transformadora de les persones, els entorns i la polis (en sentit etimològic i ampli). Pretén ser un espai on compartir les llums i les ombres de les situacions que ens travessen col·lectivament des de diferents àmbits i punts de vista.

Aportació de valor de la iniciativa

Es constitueix com un espai i un temps per a l'expressió i l'escolta d'experiències vitals, segons la Regla de Chatham House. Sistema per a la dinamització de diàlegs de qualitat i reparadors sobre temes conflictius (els participants tenen el dret de fer servir la informació adquirida, però no revelar ni la identitat ni l'afiliació dels participants). Es realitza una metodologia pròpia inspirada per la dinàmica participativa "fishbowl".

És una iniciativa intergeneracional, que dona resposta a la sensació d'incertesa provocada per la COVID-19. A través de l'expressió i l'escolta d'experiències vitals, es fomenta la comprensió de la situació i el respecte cap a totes les visions i punts de vista, i s'arriba a la pertinença de la col·lectivitat a través de l'espai de confiança creat, que permet apropar-se a les altres persones a través d'una mirada transversal de la situació.

Principals objectius assolits

El principal objectiu ha estat l'alta qualitat de participació en totes les sessions, amb una mitjana de 20 participants. A més, algunes persones han repetit a més d'una sessió.

L'Eep ha permès exterioritzar experiències vitals relacionades amb la situació de conflicte, fent que es trenqui el silenci i es dialogui a nivell profund. El silenci i la negació poden provocar que el conflicte pugui complicar-se i degenerar en formes més violentes i de rebuig cap a les persones.

Es duu a terme amb persones que no es coneixen i a través de les expressions individuals es revelen llums i ombres i es posen de manifest problemàtiques i conflictes socials que engloben a totes les participants. A partir d'aquest conflicte col·lectiu, es generen iniciatives comunitàries que posen en valor la relació humana i la col·lectivitat. Es posa en marxa una transformació col·lectiva a partir d'allò individual que és una mostra de les llums i ombres del sistema.

S'han produït connexions inesperades entre l'Eep! Pandèmia i l'Eep! Catalunya España. Hi ha hagut manifestacions de paral·lelismes de fets viscuts actualment que recorden a la situació viscuda durant la Guerra Civil o la Dictadura. S'ha generat moltes semblances en la conflictivitat social, així com també situacions que conflueixen entre la situació sociopolítica i la pandèmia.

A totes les sessions s'ha arribat a la conclusió d'aprofitar la situació de conflicte per a transformar-se i transformar.

Principals resultats obtinguts

S'han realitzat 2 sessions mensuals de l'Eep, a les quals hi han participat unes 20 persones a cada una. Algunes d'elles han repetit sessions, sent un total de 378 persones les que han participat de l'Eep, l'any 2020.

S'ha obtingut una valoració molt positiva per part de les participants, amb una qualificació de 70% com a molt bona i un 30% com a bona, la valoració global de les sessions.

La metodologia i l'organització de les diferents fases de les sessions ha estat molt ben rebuda per part de les participants, així com molt adequada per al bon funcionament de la iniciativa.

Tant a les sessions presencials com a les virtuals (degudes a la

situació de confinament per la COVID-19) s'hi ha creat un clima de confiança i de respecte en què l'actitud de les participants s'hi ha vist reflectida. Un 90% de les participants manifesta que s'ha sentit molt còmode a les sessions, i el 10% restant s'hi ha sentit còmode.

La majoria de les participants han manifestat que les sessions de l'Eep els ha permès una millor comprensió de la visió i les experiències dels altres, així com apropar idees i sentiments o trobar-ne de comuns.

També s'ha aconseguit crear una visió comuna de transformació de la societat, a través de la visualització col·lectiva final de cada sessió, es permet visualitzar el canvi i posar llum col·lectiva sobre el conflicte. Tot allò que es formula i es tradueix en paraules es fa realitat; si això es fa de forma col·lectiva la transformació és més potent.

Abast de l'experiència

Són persones de diferents procedències, ideologies, creences i pensaments, així com també de 4 diverses generacions i diversos territoris (àdhuc des de l'estranger i amb persones d'altres nacionalitats que viuen al nostre país). Això fa que l'Eep sigui molt plural i pugui ser un clar reflex dels sentiments de la nostra societat local i global.

El grau de participació el tria cada persona segons vulgui implicar-se o compartir les seves experiències vitals, però la metodologia que s'empra a l'Eep és participativa i del nivell, qualitat i profunditat d'aquesta participació depèn l'èxit de cada sessió.

A l'Eep Pandèmia hi ha participat persones de la població general, però també professionals del sector social, on han trobat un espai per compartir les llums i ombres de la situació, tan a nivell personal com laboral i social.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 4

Membres equips directius: 8

Sòcies: 10

Ateses: 378

Voluntàries: 12

Principals factors clau d'èxit

Els principals factors són tant la metodologia innovadora i pròpia com els principis dissenyats que regeixen l'espai de l'Eep i els quals tothom ha de respectar.

A les sessions de l'Eep es garanteix la confidencialitat i el compromís de no fer públic res del que hi passi.

Qui ho desitgi pot expressar les seves vivències, amb respecte, sense jutjar, sense acusacions o paraules ofensives, però ningú està obligat a parlar. Al finalitzar la sessió tothom pot continuar participant mitjançant la valoració (sobre la sessió, l'expressió de necessitats no satisfetes, o l'expressió de propostes que contribueixin a la transformació positiva del conflicte).

Un altre factor clau és el clima que es genera a través de la focalització inicial conduïda per persones expertes i l'espai i el temps

dedicat a l'escolta activa i a l'expressió d'emocions i experiències sense judicis ni posicionaments. Al principi de la pandèmia la cura emocional no tenia cabuda ja que primava la cura de la vida en el sentit més físic. La pèrdua de la vida de tantes persones va fer deixar en segon terme la gestió de les emocions que provoca aquesta situació. Permetre un espai i un temps per a les emocions i a l'expressió de les experiències vitals, donar-hi cabuda i acollir-les des de diferents punts de vista dona peu a la persistència i deixa de banda la supervivència, ajudant així a transformar les situacions de conflicte social a través d'un espai col·lectiu i de generació de noves visions i horitzons compartits.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Durant el desenvolupament de la iniciativa Eep! es va declarar l'estat d'alarma i va sorgir l'estat de confinament decretat per la situació de pandèmia de la COVID-19, la qual cosa va impedir poder continuar amb les sessions presencialment. Tot i així, s'ha adaptat la proposta de l'Ésser en Pau/Catalunya-Espanya de manera virtual, fet que ha tingut molt bona rebuda per part de les participants.

Aquest plantejament va portar a la Fundació Carta de la Pau a plantejar la possibilitat d'obrir un nou espai Eep! focalitzat en el confinament i les oportunitats de canvis culturals i estructurals causats per la pandèmia de la COVID-19.

Els principals reptes i dificultats van ser: adaptar la metodologia, inicialment pensada per a sessions presencials a un format no presencial, a partir d'eines tecnològiques que permetessin una adequada participació i generació de clima de confiança; també obrir, iniciar i difondre una nova iniciativa al bell inici de la situació de crisi i confusió de l'inici del confinament, amb el repte d'esdevenir un espai i temps de referència i d'harmonització enmig la pandèmia; per últim, s'han superat les dificultats de difusió i de garantir la participació continuada i amb pluralitat d'almenys 20 persones a cada sessió, tan presencial (primer) com via remota (en un segon moment), amb una constància mensual sostinguda de 16 mesos.

Elements innovadors que aporta l'experiència

El principal element innovador el constitueix la metodologia que té en compte plantejaments de mindfulness, heartfulness comunicació no violenta, facilitació de diàlegs i la generació de visió comuna de pobles tradicionals. La facilitació de plurilogos permet intercanviar experiències relacionades amb diversos entorns de conflicte, aportant una visió de respecte vers les idees i pensaments oposats i contribuint, així, a l'apropament de les parts i escurçant les distàncies ideològiques i les perspectives experiències.

És una proposta pacificadora i transformadora de les persones, els entorns i la polis. D'aquesta manera les participants no ho viuen com una mera cerca de solucions als problemes, sinó com un intercanvi d'experiències que permet entendre les diferents visions (a voltes oposades i fins i tot enfrontades) i albirar nous horitzons individuals i socials facilitant una reparació del teixit social malmès.

La metodologia permet l'adequada preparació, la interiorització, l'exteriorització així com la generació d'una visió comú nodridora; tot això, es fa en un context de generació de confiança i confidencialitat, que és el que aporta la Regla de Chatham House, ja que permet que totes les persones que participen a l'Eep es puguin sentir segures i confiades a l'hora de compartir les seves experiències vitals.

A més, els principis de l'Eep ofereixen un espai i temps nou d'interiorització, d'expressió i d'escolta de qualitat i respecte cap a les persones, els seus pensaments, idees, creences, emocions i experiències vitals, practicant una actitud d'escolta activa que fa que en cap moment ningú es pugui sentir jutjat pels seus pensaments, idees o sentiments.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Al ser una facilitació de plurilogos per intercanviar experiències relacionades amb diversos entorns de conflicte, l'Eep permet ser replicat a molts entorns i col·lectius diversos, que es trobin en una situació conflictiva i de divisió social.

Un clar exemple ha estat la posada en marxa d'aquest Eep/Pandèmia, durant la situació de confinament decretada per l'estat d'emergència a causa de la COVID-19. S'ha establert un espai virtual, al principi un cop per setmana, on poder compartir les experiències individuals i col·lectives provocades per la situació de pandèmia. Seguint la mateixa metodologia i estructura de les sessions de l'Eep Catalunya-Espanya, s'han desenvolupat sessions de dues hores de durada, en les que hi han participat unes 20 persones de promig.

L'adaptació realitzada de l'Eep a tots els nivells, inclosos els metodològics, permeten la replicabilitat àgil així com la possibilitat d'una replicabilitat a demanda i segons l'àmbit organitzacional, social, de continguts i d'objectius a demanda que es pogués plantejar. S'ofereix replicabilitat a demanda, com han fet amb alguns col·lectius.